

РЕШЕНИЕ

№ 406

гр.София, 07 ноември 2023г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на Република България, трето наказателно отделение, в открито съдебно заседание на тринадесети декември две хиляди двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ДАНИЕЛА АТАНАСОВА
ЧЛЕНОВЕ: КРАСИМИРА МЕДАРОВА
ДАНИЕЛ ЛУКОВ

при участието на секретаря Илияна Петкова
и в присъствието на прокурор Атанас Гебрев
като изслуша докладваното от съдия Даниела Атанасова наказателно дело № 877/22 г, за да се произнесе, взе предвид следното:

Настоящото касационно производство е второ по ред. То е образувано по касационни жалби, срещу въззивно решение № 216 от 14.07.2022г, постановено по в.н.о.х.д. № 577/2021г. по описа на Софийски апелативен съд, както следва:

- жалба от подсъдимия П. Е., в която се изтъкват всички касационни основания по чл.348, ал.1 от НПК, като се прави искане за ново разглеждане на делото;

- жалба от адвокат Д. П., защитник на подсъдимия П. Е., с оплаквания за допуснати съществени процесуални нарушения, нарушения на материалния закон и явна несправедливост. Твърди се, че атакуваният акт е неправилен и незаконосъобразен. Исканията на защитата са в условията на алтернативност - за оправдаване на подсъдимия, намаляване размера на наказанието и на присъдените обезщетения или за връщане на делото за ново разглеждане;

- жалба от адвокат В. С., защитник на подсъдимия, с твърдения за допуснати нарушения по всички касационни основания на чл.348, ал.1 от НПК. Според защитата постановеното решение е неправилно и незаконосъобразно. Искането, което се прави е в условията на алтернативност – за оправдаване на подсъдимия или връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на САС;

В съдебното заседание пред касационната инстанция, представителят на ВКП намира жалбите за неоснователни, деянието за доказано по несъмнен начин, а определеното от съда наказание за справедливо. Смята, че липсва основание за изменение или отмяна на въззивното решение и моли жалбите да бъдат оставени без уважение, а решението – оставено в сила.

Адвокат П., упълномощен защитник на подсъдимия П. Е., поддържа жалбата по изложените в нея съображения. Твърди, че съдът е допуснал процесуални нарушения във връзка с оценката на доказателствения материал, като е игнорирал част от доказателствата, а други е ценил превратно и едностранчиво, само в полза на обвинителната теза. Намира, че въззивният съд не е направил собствен анализ на доказателствата, а декларативно се е съгласил с доводите на първоинстанционния

съд, което е довело до липса на мотиви на контролирания съдебен акт. Сочи, че въззивният съд не е отговорил на многобройните доводи на защитата, изложени както във въззивната жалба, така и в устните състезания пред съда. Също така навежда доводи за тенденциозно водене на досъдебното производство спрямо подзащитния Й, като са създавани доказателства, които да уличат Е. в извършването на престъпленията. По отношение на обвинението по чл. 338 от НК се твърди, че не е доказано по несъмнен начин авторството на извършеното деяние, както и че липсват мотиви относно съставомерността на последното. Защитникът възразява по въпроса за субективната страна на извършеното престъпление спрямо пострадалия Д.. Оспорва и извода на САС, че подсъдимият е извършил деянието по чл.116 от НК, за което е осъден, „по начин и средства, опасни за живота на мнозина“. Намира за завишени наложеното наказание и присъдените обезщетения по предявените граждански искове. Моли за постановяване на решение, с което да бъде отменен въззивният акт и подс.Е. оправдан; за налагане на по-леко наказание и намаляване размера на присъдените обезщетения или връщане на делото за ново разглеждане.

Адвокат С., упълномощен защитник на подсъдимия П. Е., поддържа жалбата по изложените в нея съображения. Позовава се на процесуални нарушения, които съдът е допуснал при анализа на доказателствата по делото, като част от тях е оценил превратно, а други е игнорирал. Оспорва авторството на извършените от подсъдимия престъпления, тъй като въпреки указанията, дадени от ВКС при предходното разглеждане на делото, САС не е аргументирал възможността други лица, имащи достъп до помещението-оръжейната, да влязат в него и да вземат процесното оръжие. В допълнение посочва, че по оръжието, с което се твърди да е извършено убийството, не са намерени дактилоскопни следи, оставени от подсъдимия. С оглед това счита, че изводите за виновността на Е., почиват на предположения. Моли алтернативно за оправдаване на подсъдимия или за връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на САС.

Подсъдимият П. Е. моли за оправдаване или за връщане на делото за ново разглеждане.

Адвокат Г., повереник на гражданския ищец и частен обвинител К. Я. пледира да не бъдат уважавани жалбите на касатора и неговия защитник. Моли гражданските искове да бъдат потвърдени така, както са предявени, а решението на САС – потвърдено.

Адвокат А., повереник на гражданския ищец и частен обвинител Е. Д., моли предявените граждански искове да бъдат уважени.

Върховният касационен съд, в пределите на касационната проверка по чл. 347, ал. 1 от НПК, съобрази следното:

С присъда № 19 от 18.01.2019г. по НОХД 2292/2015г. Софийски градски съд – Наказателно отделение, 25 състав е признал подсъдимия П. С. Е. за виновен в това, че на 02.03.2013г. около 11.10 часа в [населено място], [улица], по начин и със средства, опасни за живота на мнозина – чрез използване на огнестрелно оръжие – гладкоцевна пушка „марка“, тип /тип/, модел /модел/, кал./калибър/, номер /номер/, заредена с боеприпаси – ловни патрони кал. /ксалибър/, снарядени със сачми № /номер/, диаметър /диаметър/, умишлено умъртвил В. Е. Д., поради което и на основание чл. 116, ал.1, т.6 вр. чл. 115 от НК и чл. 55, ал.1, т.1 от НК го осъдил на наказание лишаване от свобода за срок от тринадесет години и го оправдал по обвинението за извършено престъпление по т.4 на чл. 116, ал.1 вр. чл. 115 вр. чл. 18, ал.1 НК – за това да е направил опит умишлено да умъртви повече от едно лице.

С присъдата подсъдимият е признат за виновен и за това, че в условията на реална съвкупност на 02.03.2013г. около 11.10 часа в [населено място], [улица], по начин и със средства, опасни за живота на мнозина – чрез използване на огнестрелно оръжие – гладкоцевна пушка „марка“, тип /тип/, модел /модел/, кал./калибър/, номер /номер/, заредена с боеприпаси – ловни патрони кал. /калибър/, снарядени със сачми № /номер/, диаметър 2 /диаметър/ причинил на К. Ю. Я. средна телесна повреда – постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота, поради което и на основание чл. 131, ал.1, т.9 вр. чл. 129, ал.2 вр. ал.1 от НК и чл. 55, ал.1, т.1 от НК го осъдил на наказание лишаване от свобода за срок от една година и шест месеца.

С тази присъда подсъдимият е признат за виновен и за това, че на 02.03.2013г. в [населено място],[жк], като държал огнестрелно оръжие - пистолет /марка/ модел /модел/, кал. /калибър/ с номер /номер/ и № /номер/ и боеприпаси – 10 броя патрони кал. /калибър/ не взел необходимите мерки за сигурност и особено мерките, предвидени в надлежни правилници – чл. 43, ал.1, т. 4 от Правилник за прилагане на ЗКВООБ, поради което и на основание чл. 338, ал.1 от НК и чл. 55, ал.2 от НК му наложил наказание глоба в размер на 300 /триста/ лева.

На основание чл. 23, ал.1 от НК съдът определил по отношение на подс.Е. общо и най-тежко наказание лишаване от свобода за срок от тринадесет години, което да бъде изтърпяно при първоначален строг режим и на основание чл. 23, ал.3 НК присъединил наложеното наказание глоба в размер на 300 лева.

Уважени са изцяло и предявените от Е. К. Д. и К. Ю. Я. граждански иски в размер, съответно от 125 000 лева и 20 000 лева.

В тежест на подсъдимия са възложени деловодните разноси, както и държавната такса върху уважения размер на гражданските иски.

Софийски апелативен съд – Наказателно отделение, 1 състав с решение № 164 от 02.06.2020г. по ВНОХД 1078/2019г. е изменил атакуваната пред него присъда като е оправдал подс. П. Е. в частта да е осъществил деянията, квалифицирани като престъпления по чл. 116, ал.1, т.6 вр. чл. 115 от НК и чл. 131, ал.1, т. 9 вр. чл. 129, ал.2 от НК със „средство, опасно за живота на мнозина“ и е намалил наложените наказания по чл. 116, ал.1, т.6 вр. чл. 115 от НК от тринадесет на пет години лишаване от свобода и по чл. 131, ал.1, т.9 вр. чл. 129, ал.2 от НК от една година и шест месеца на една година лишаване от свобода, определяйки, на основание чл. 23, ал.1 от НК, общо най-тежко наказание на подсъдимия лишаване от свобода за срок от пет години, което да бъде изтърпяно при първоначален общ режим. Потвърдил е присъдата в останалата ѝ част.

С решение № 130 от 25.05.2021г. ВКС, III НО, е отменил въззивния съдебен акт и е върнал делото за ново разглеждане от друг съдебен състав на САС.

С обжалваното решение № 216 от 14.07.2022г. Апелативен съд – София е изменил първоинстанционната присъда в наказателно-осъдителната част, като е намалил наложените на подсъдимия наказания по чл. 116, ал.1, т.6 вр. чл. 115 от НК от тринадесет на единадесет години лишаване от свобода и по чл. 131, ал.1, т.9 вр. чл. 129, ал.2 от НК от една година и шест месеца на една година лишаване от свобода, определяйки, на основание чл. 23, ал.1 НК, общо най-тежко наказание на подсъдимия лишаване от свобода за срок от единадесет години, което да бъде изтърпяно при първоначален строг режим и присъединил наложеното му наказание „глоба“ в размер от 300лв. Потвърдил присъдата в останалата ѝ част.

Касационните жалби са допустими, но неоснователни.

Всички касаторите правят оплаквания и по трите касационни основания на чл.348, ал.1 от НПК, като еднопосочни са доводите им, а аргументацията е взаимно допълваща се. Независимо от релевираните оплаквания, пределите на касационната

проверка се очертават от конкретно изложените доводи, подкрепящи всяко едно от основанията, с предмет въззивното решение, без частта, с която е потвърдена оправдателната част на първоинстанционната присъда. Една значителна част от аргументацията в жалбите са цитати от въззивното решение, собствен прочит на доказателствените средства, с акцента на тези, които според защитата са оневиняващи подзащитния им. Също така са изложени и доводи относими към проблематика, касаеща необоснованост на съдебния акт, които не попадат в обсега на касационния контрол, тъй като необосноваността не е сред предвидените в НПК касационни основания. Следва да се посочи, че всички доводи, ведно с подкрепящата ги аргументация са били релевирани и пред въззивния съд, който ги е отхвърлил, като неоснователни. Макар и да не споделя някои от аргументите на апелативния съд, този състав намира за правилни крайните изводи.

На първо място следва да бъдат обсъдени твърденията за допуснати съществени процесуални нарушения. Оплакванията така, както са релевирани и поддържани от двамата защитници и подсъдимия, могат да бъдат систематизирани в две насоки – за допуснато нарушение от категорията на абсолютните – липса на мотиви, както и нарушения при събирането и оценката на доказателствата.

Неоснователни са възраженията за липса на мотиви. Атакуваният съдебен акт е въззивно решение, което следва да отговаря на изискванията на чл.339, ал.1 и ал.2 от НПК. В случая апелативната инстанция е изготвила съдебен акт, който е съответен откъм съдържание с изискванията на закона. Съдът е анализирал доказателствената съвкупност, извел е фактически констатации, въз основа на които е направил съответните правни изводи. Също така видно от съдържанието на решението и процесуалните документи, с които е бил сезиран, въззивният съд е отговорил на доводите на страните. Подсъдимият и защитниците му намират дадените отговори, с които са отхвърлени възраженията им за неудовлетворяващи ги, поради което отново ги навеждат пред настоящата инстанция, но това не обосновава немотивираност на атакувания акт. Принципно доколкото въззивният съд не е достигнал до различни фактически изводи от тези, изведени от първостепенният съд, не се е налагало да обсъжда подробно всичко онова, което е задължително за мотивите на първоинстанционната присъда.

На следващо място, се навеждат доводите във връзка със събирането и анализа на доказателствата от контролираната инстанция и по-точно на тези доказателствени източници, на които са базирани изводите й досежно авторството на подсъдимия и средството, използвано за осъществяване на престъплението „убийство“. Настоящият касационен състав не констатира допуснати от въззивния съд нарушения на процесуалните изисквания на чл.13, чл.14 и чл.107, ал.5 от НПК. Оценката на доказателствата е суверенна дейност на съда, като касационната инстанция се произнася в рамките на установените от инстанциите по същество фактически положения, не може да установява нови такива, както и не може да се намесва или да замества вътрешното убеждение на решаващите съдилища. Поради това, на проверка подлежи само правилността на процеса на формиране на вътрешното убеждение у решаващите съдебни състави и спазване на задължението за обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата по делото, както и дали са предприети всички мерки за разкриване на обективната истина по делото. Апелативният съд не е допуснал недооценяване, подценяване или превратно тълкуване на доказателствата и доказателствените средства. В случая, инстанциите по същество са събрали възможния обем от доказателства, като същите са оценили при спазване изискванията на НПК и не са допуснали нарушения на разпоредбите на чл.13 и чл.107 от НПК. Не се констатира въззивната инстанция да е нарушила и принципа за обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по

делото, закрепен в чл.14 от НПК. Делото не страда от доказателствен дефицит, който да е попречил на апелативния съд да установи по надлежен ред фактите, подлежащите на доказване. Приетата фактическа обстановка е резултат от вярна интерпретация на данните, установени с годни доказателствени средства и използваните способности за доказване. Неоснователни са оплакванията на защитата затова, че не са събрани доказателства, относими към предмета на доказване, което е довело до направени от съда изводи, почиващи на предположения. В правомощията на решаващите инстанции и в частност на въззивната е преценката за обема и вида доказателства, които да бъдат събрани, както и кои доказателствени средства да бъдат използвани в тази й дейност. Независимо от това преценката на решаващия съд не е субективна, а следва да е обусловена от обстоятелствата, включващи се в предмета на доказване, доказателствата да допринасят за тяхното изясняване и да са установени по реда, предвиден в НПК. Също така, от компетентността на решаващите инстанции е и преценката за необходимостта от проверка на вече събрани доказателства.

Неоснователни са твърденията на защитата, че изводите на съда по фактите, които касаят влизането на подсъдимия в оръжейния склад и установяването индентичността на оръжието почиват на предположение. По делото съдът е изяснил по несъмнен начин времето на влизане и излизане в оръжейния склад в деня на инцидента, установимо от данните за изключване и включване на алармената инсталация. Действително по отношение на лицето влязло в склада, не са събрани преки доказателства, но са налице достатъчно косвени такива, за да обоснове съдът изводите си, че това е бил подсъдимият. В принципен аспект според разпоредбите на Наказателно-процесуалния кодекс доказателствата и средствата за тяхното установяване не могат да имат предварително установена сила, няма и процесуално изискване за доказаност на обвинението само с преки доказателства, като в наказателния процес е допустима проверка на преки по характер доказателства с косвени такива. Нещо повече, няма пречки при липсата на преки доказателства, установяващи авторството на деянието, косвените доказателства да послужат като единствена основа за изграждане на осъдителна присъда. В тези случаи съдът е длъжен да установи достоверността на източниците, носители на косвените доказателства, след което да пристъпи към задълбочена оценка на установените чрез тях факти, при това анализът следва да бъде направен на всяко доказателствено средство във връзка с останалите, за да се прецени дали е налице една неразривна връзка между тях, така, че системата от косвени доказателства да обуслови един единствен извод, свързан в случая с авторството на деянието.

Все във връзка с авторството на деянието се оспорва законосъобразността на проведените на досъдебното производство разпознавания и в частност това с участието на свидетеля Я.. Проведеното на досъдебното производство разпознаване с участието на св. Я. е реализирано при спазване на предвидените в НПК процесуални правила, уредени в разпоредбата на чл.169 и сл. от НПК, поради което от юридическа гледна точка не са налице допуснати формални нарушения на правилата. Възражението, което се прави е относно описанието, дадено от свидетеля на лицето стреляло по пострадалите, като той е посочил, че то е било с мустаци, а е разпознал подсъдимия, който е бил без мустаци. Това обаче касае оценка по същество на информацията, събрана с извършеното процесуално действие, а не процесуална проблематика относно законосъобразността на извършването му. Макар, че св.Я. е последователен в твърдението си, че подсъдимият е лицето стреляло с пушка помпа, която позиция той поддържа във всичките си разпити - проведени на досъдебното производство и в съдебната

фаза, дори този пред съдия по реда на чл.223 от НПК, факта на първоначално заявеното не може да се игнорира, макар и свидетелят да е дал обяснения за направената от него промяна в последвалите разпити, като е посочил, че това се дължи на „объркване“, с друг охранител. Съдът макар да е изложил подробни аргументи, за да не даде вяра на това първоначално описание, не е бил достатъчно прецизен в мотивите си. В случая от значение е обстоятелството, че извън разпознаването с други доказателствени средства и способности за доказване са събрани достатъчно преки и косвени доказателства, че подсъдимият е лицето, което е причинило нараняванията на двамата пострадали. Установената верига от доказателства е била предмет на анализ от въззивния съд, като данните от разпознаването не могат и не следва да бъдат ценени изолирано. Също така в показанията си, дадени преди извършване на това следствено действие, св.Я. е посочил и други признаци, характеризиращи лицето, по които би го разпознал, и които не могат да бъдат пренебрегнати и са отчетени от решаващите съдилища при анализа на този способ за доказване.

Касаторът и защитниците му, излагат доводи за нарушения, допуснати от въззивния съд при оценката показанията на свидетеля Б., предвид промяната в първоначалните му показания от досъдебното производство в сравнение с тези, депозираните в хода на съдебното следствие. Неоснователно е твърдението, че те са обсъдени едностранчиво и съдът е negliжирал твърденията за оказан върху него натиск при даване на първоначалните показания. Въпреки, че съдът отново не е бил най-убедителен в някои от аргументите си и по-точно относно тези, че свидетелят е следвало да сигнализира компетентните органи за евентуално оказан му натиск да даде показания в дадена насока, следва да се посочи, че оценката на показанията му в проведените няколко разпита и по-точно тези, имаща значение за установяването на релевантните факти от предмета на доказване(свързани с механизма на извършване на деянието и авторството на подсъдимия), са кредитирани след извършена проверка на съобщеното от него, с останалите доказателствени източници. Също така не са ценени изолирано, а наред с другите доказателства от последователната и непрекъсваща се верига от доказателства, както беше посочено по-горе.

По-нататък в жалбите се твърди, че съдът е пренебрегнал възражението на защитата за тенденциозност от страна на органите на досъдебното производство при провеждане на разследването и по-точно че е „...правен опит да се създадат доказателства срещу Е...“. Конкретните доводи, които се излагат са във връзка с данните за конфликт между св.К. и подсъдимия, както и по отношение на подхвърлен от разследващите патрон по време на доброволното предаване на пушката „марка“. Това оплакване е неоснователно, тъй като въззивният съд е дал отговор на горепосочените възражения, които са били направени пред него и това е сторено в хода на аналитичната му дейност по оценка на доказателствените материали. Доколкото тези оплаквания отново се релевират пред тази инстанция се дължи отговор.

Контролираният съд е отхвърлил като неоснователно възражението на защитата за подхвърлен патрон по време на доброволното предаване на пушката „марка“, за което обстоятелство показания дават свидетелите А. Н. И. и А. А. И. и адвокатът на дружеството св.Ч., макар и с несъвсем убедителни мотиви. Независимо от това, въпросите дали е бил подхвърлен патрон, кой и защо го е направил, не са получили отговор по делото, но в случая от значение е да се отговори до какво би довело такова действие и дали по някакъв начин би опорочило събраните доказателства. Отговорът е отрицателен. По делото няма данни, а и самите свидетели не твърдят, че това обстоятелство е повлияло на

решението им да бъде предадено оръжието на органите на разследване, както и във връзка с изготвения за това протокол. Също така е необходимо да се посочи, че доброволното предаване не е сред предвидените в чл.136 от НПК способности за доказване, поради което няма и изрично предвидени процесуални правила, по които следва да бъде осъществено. Самият протокол не е писмено доказателствено средство по смисъла на НПК, но е писмен документ, удостоверяващ факта на предаване на определени веществени доказателства. Същият може да служи за доказателствена основа при формиране на изводите по фактите, като е необходимо той обективно да отразява, че приобщаването на съответните предмети е доброволен акт на лицето, което ги е предало. В случая от съществено значение е установената по категоричен начин идентичност между предаденото от св.И. оръжие, което е било предмет на експертните изследвания в хода на наказателното производство, с това което е било зачислено на подсъдимия и оръжието, което подсъдимият е използвал при извършване на деянията по отношение на двамата пострадали, за които е признат за виновен.

Също така неоснователно е твърдението(посочено по-горе) за опити за „изфабрикуване“ на доказателства и подценяване от страна на съда на данните за конфликтни отношение между подсъдимия и св.К., началник на Транспортна полиция, която е водила разследването по делото. Не са спорни данните по делото за наличието на такъв конфликт между двамата, както и че свидетелят К. е присъствал при провеждане на първото действие по разследване - огледа на местопроизшествие на 02.03.2013г., и е отправил репликата, че Е. е паднал в капана. Изразеното негативно отношение не води до извод за манипулиране от негова страна на това следствено действие, както и на цялото разследване. Поемните лица са категорични, че К. не е извършвал каквито и да било действия, които да опорочат огледа. Също така, не са налице данни по делото, установяващи поведение на свидетеля във вреда на подсъдимия. Необходимо е да се посочи, че дейността по установяване на лицето, произвело изстрелите в процесния обект и причинило нараняванията на пострадалите, и на данните, насочващи към подсъдимия, е осъществена още преди св.К. да пристигне на местопроизшествието, при това не от служители на транспортна полиция. Фактът че разследването е водено от транспортна полиция, сам по себе си не води до извод за оказано влияние от страна на началника на полицията върху водещия разследването. Последното е проведено от съответния компетентен орган, съгласно правилата на НПК и в кориците на делото не се съдържат обективни данни за проявена пристрастност от водещия разследването.

На следващо място, жалбоподателите възразяват по отношение изводите на въззивния съд за това, че районът на допълнителния оглед на местопроизшествието не е идентичен с този на първоначално проведения, като излагат своята версия защо при произведени два изстрела е намерена само една гилза. Подробните разсъждения отново са в подкрепа на горепосочената теза, поддържана и пред въззивната инстанция, за съмнения относно автентичността на доказателствата и съмнения за създаването на такива от органите на досъдебното производство. Във връзка с този довод от съществено значение е да се посочи, че преценката за извършване на определени действия по разследване в хода на досъдебното производство е от компетентност на разследващите органи. Разбира се тя не е субективно произволна, а е породена от необходимостта да бъдат събрани всички възможни доказателства, имащи значение за установяване механизма на извършване на дадено деяние и неговия автор. В случая двата огледа са проведени при спазване на процесуалните правила и това, че при първия оглед не е била

намерена гилзата не означава, че двете следствени действия са опорочени, както и, че са извършени действия по „създаване“ на доказателства.

Касаторите твърдят, че съдът е следвало да изключи протокола за извършеното претърсване и изземване, в дома на подсъдимия, тъй като поемните лица, разпитани в качеството на свидетели са заявили, че не са им били разяснени правата. Този факт е констатиран от съда, но правилно допуснатото нарушение от органите на разследването е преценено като несъществено, тъй като по делото няма данни това да е довело до опорочаване на следственото действие. Самите поемни лица Ц. и В. Г. не съобщават данни, сочещи на нарушени техни права в това им качество, както и не са събрани други обективни данни в тази насока. Ето защо, направеното възражение е неоснователно.

Този състав не приема за основателни твърденията в жалбите за това, че въззивният съд не е обсъдил събраните от него в хода на проведеното въззивно съдебно следствие доказателства, тъй като мотивите на съдебното решение установяват противното.

Доказателствено обезпечен е и изводът на апелативната инстанция за достъпа на подсъдимия до оръжейния склад на фирмата. Този извод не е в противоречие с показанията на св.И.-баща и син, както и със заключението на техническата експертиза. Твърденията на двамата свидетели(дадени в хода на съдебното следствие), че подсъдимият към датата на деянието не е имал достъп до помещението, в което се съхранявали оръжията, е напълно опровергано, както от писмените доказателства, така и от установеното с гласните доказателствени източници. От съдържанието на представената по делото книга за получаване и сдаване на оръжието, боеприпасите и снаряжението в охранителния обект на фирма „фирма“, контролираният съд е установил, че подсъдимият е вземал от склада служебното си оръжие в период, в който вече не е бил заместник оръжейник. Също така от показанията на свидетелите, работещи като охранители на хладилното депо е установено, че подсъдимият често е идвал на обекта и всеки път е носел пушка помпа. Съдът правилно е ценил и заключението на техническата експертиза, която е извършила проверка на възможността с иззетите от подсъдимия ключове, да бъдат отключени вратите на оръжейното помещение. Обстоятелството, че ключовете и чиповете не са от вратите на офиса на фирмата, не води до извод, че подсъдимият не е имал достъп до оръжейната и касата, в която е съхранявано служебното оръжие, сред което и зачисленото му. Проверката е извършена няколко години след инцидента, а фирмата е била длъжна съгласно Закона за съхранение на оръжия и ценности и Правилника за приложението му, периодично да сменя кодовете и чиповете.

Извън коментирания по-горе оплаквания на защитниците за незаконосъобразност на определени процесуално следствени действия, както и твърдения за нарушения на съда при оценката на горепосочените доказателствени средства и способности за доказване, е необходимо да се посочи, че съдът е обсъдил с необходимата аналитичност и източниците на обвинителни доказателства, като е установил една непрекъсваща се верига от преки и косвени такива, досежно механизма на деянието и авторството на подсъдимия. Следва само да се акцентира на факта, че извън показанията на св.Б., по делото показания е депозирал независим свидетел – З. З., охранител във фирмата „фирма“. Помещенията на тази фирма също се намират в района на депо „име“. Свидетелят З. е наблюдавал мониторите за видеонаблюдение лично и е възприел обстоятелства, имащи пряко значение за установяване авторството на подсъдимия, макар и да не е видял момента на стрелбата. Съдът е дал вяра на показанията му, които по категоричен начин установяват, какво е възприел след стрелбата, а именно – едно лице в тъмни

дрехи, което се води към пост №1 от лице с униформа на „фирма“, придружено от лице, облечено в маскировачни дрехи, което носи пушка в ръка. Също така е безспорно установено, че след прострелването свидетелят Я. е бил придружен от мястото на задържането му до първи пост на дело „име“ от св. Б. и подсъдимия, като последният е разпоредил на св.С.-охрана на първи пост, да се обади на транспортна полиция, че има задържано лице.

По-нататък доводите за липсата на доказателствен анализ по отношение на престъплението по чл.338 от НК, са неоснователни. Макар и да не е обособен като самостоятелна част от мотивите, анализирайки доказателствата маса, съдът е изложил своята оценка и относно тези източници на доказателства, които имат значение за предмета на доказване по това обвинение. Как ще бъдат структурирани мотивите е въпрос на лично виждане на съда, от значение е съдържанието им да отговаря на законовите изисквания.

Предвид горното, настоящият състав на касационната инстанция намира, че решаващите съдилища не са допуснали процесуални нарушения, които да обусловят наличие на касационно основание по чл.348, ал.1, т.2 от НПК, които да са довели до неправилно приложение на материалния закон.

Касаторите релевират оплакване и за нарушения по приложението на правото, като доводите, които са изложили сочат на оспорване изводите на въззивния съд относно приетата съставомерност на по чл.116 от НК и частност на субективната страна.

Вината е субективен елемент на престъплението, свързан с определено психическо състояние на дееца, отразяваща неговото субективно отношение към общественоопасния характер и общественоопасните последици. Изводите досежно вината, без оглед на нейната форма следва да се основават на обективните данни по делото. Решавайки въпроса за съдържанието на умисъла при престъпленията против личността, съдът е длъжен да изхожда от съвкупната преценка на всички обстоятелства, касаещи извършеното. Аргументите на защитата са във връзка с приетите от съда факти, че пострадалият е бягал, за да се укрие, което означавало, че той е бил с гръб и не е възможно да е прострелян от предната част на тялото. Тази теза не може да бъде възприета, тъй като инцидентът се е развивал динамично, двамата подсъдими са бягали, но това не означава, че към момента на изстрелите те са се намирали с гръб към подсъдимия. В подкрепа на тези изводи са и областите на тялото, в които са получени огнестрелните наранявания от двамата пострадали, които са установени от заключенията на съдебномедицинските експертизи.

Въззивният съд е обсъдил всички обстоятелства, които имат значение относно преценката за субективната страна на престъплението по чл.116 от НК. Приел е, че деянието е извършено при пряк умисъл предвид областите от тялото на починалия пострадал, в които се съдържат жизнено важни органи, разстоянието от което е произведен изстрелът, характеристиките на пушката помпа и патроните, които са използвани -ловни патрони, кал.12, със сачми №9. Не са пренебрегнати и данните за уменията на подсъдимия да борава с този вид оръжие и неговите знания за поразяващото му действие. Въззивната инстанция не е била обвързана от изводите на предходен съдебен състав относно формата на вината, поради което доводите на защитата в тази насока не налагат коментар. Други, конкретни аргументи, в подкрепа на твърденията за незаконосъобразни изводи относно умисъла на подсъдимия извън горните(за движението на пострадалия Д.), не се сочат от защитата. Във връзка с изводите на съда досежно субективната страна на престъплението по чл.116 от НК се правят искания от защитата за преквалификация на деянието, които са неоснователни предвид горното.

Оспорва се и квалификацията на деянието по чл.116 от НК и по-точно по отношение на квалифициращия признак „ по начин и със средства, опасни за живота на мнозина“. Под опасност за живота на мнозина се разбира създаване на опасност за живота на повече от едно лице, като не се изисква пораженията да са причинени на повече от едно лице. Двата пострадали са се намирали в непосредствена близост, използването от подсъдимия оръжие пушка-помпа с кал.12, с ловни патрони със сачми, които са многобройни и при стрелба се разсейват на разстояние от мястото на стрелбата, респективно водят до множество поражения. В потвърждение на това е и броят на сачмите, проникнали в телата на двамата пострадали(в тялото на пострадалия Я. са намерени 216 бр.чужди тела-сачми). При тези данни апелативната инстанция правилно е квалифицирала деянието по т.6, пр.1 на чл.116 от НК.

Обобщено, правилно е приложен материалният закон.

На последно място, в жалбите се прави оплакване за явна несправедливост на наложеното наказание за престъплението по чл.116 от НК, както и по отношение размера на уважения граждански иск за неимуществени вреди. Единственият аргумент на адв.П., който тя поддържа и който релевира като неочетен както по отношение на наказанието, така и досежно размера на присъденото обезщетение, е неотчетено поведение на пострадалите преди деянието. По-точно тяхното неправомерно поведение по извършване на кражба от обекта, охраняван от фирма /фирма/. По мнение на настоящия състав поведението на пострадалите, макар и неправомерно не е изисквало или налагало употребата на сила и огнестрелно оръжие. Подсъдимият е следвало да предприеме допустимите законови мерки, при констатирано противоправно поведение в охранявания район. Ето защо, това обстоятелство не може да бъде ценено като значимо за намаляване размера на наказанието, определено при условията на чл.55 от НК, както и на присъденото на майката на пострадалия Д. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 125 000лв.

Гореизложеното дава основание на настоящия състав на касационната инстанция да направи извод за неоснователност на касационните жалби, поради което атакуваното решение на Апелативен съд-София следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 216 от 14.07.2022г., постановено по внохд № 577/21г. по описа на Апелативен съд – София, 8 наказателен състав.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: